

Izabela Jarosińska

"W kręgu narodzin polskiej powieści psychologicznej. (Studia o prozie narracyjnej Ludwika Sztyrnera)",
Zdzisław Mrozek, Bydgoszcz 1971 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/48, 161

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) MROZEK Zdzisław: W kręgu narodzin polskiej powieści psychologicznej. (Studia o prozie narracyjnej Ludwika Szymanera). Studia Filologiczne. WSP w Bydgoszczy, Bydgoszcz 1971, s.99, powiel.

Praca poświęcona pisarstwu Ludwika Szymanera (1809-1886), przedstawionemu na tle ówczesnej sytuacji powieści jako gatunku (koniec XVIII - początek XIX w.). W toku analiz powieści i opowiadań Szymanera autor zatrzymuje się przy następujących, charakterystycznych dla nich problemach: 1) fascynacja psychologią i zjawiskami parapsychologicznymi; 2) analiza psychologiczna; 3) elementy fantastyczne; 4) moralistyka; 5) groteska i sternizm - jako ulubione przez Szymanera chwyt stylistyczne. Groteska wszakże, zdaniem autora, jest wymierzona w emocjonalizm i egzaltację romantycznego bohatera, a fantastyka wskrzeszana w celach parodystycznych. Twórczość Szymanera interpretuje zatem autor jako polemiczną wobec romantyzmu.

BP/48/17

I.J.

(II) MROZEK Zdzisław: Narodziny i rozwój pierwiastka psychologicznego w polskiej prozie narracyjnej. W: Z problematyki gatunków i prądów literackich XIX i XX wieku. (Red. nauk. J.Konieczny). Bydgoszcz 1972. Bydgoskie Tow. Naukowe, s. 3-24.

Celem pracy jest odpowiedź na pytanie, w jaki sposób treści psychologiczne torowały sobie drogę do polskiej prozy fabularnej. Z tego punktu widzenia autor omawia wybrane powieści, powiastki i opowiadania powstałe w okresie 1776-1844. Szczególna rola przypada tu romansom sentymentalnym (zwłaszcza "Malwinie"), które - zdaniem autora - torowały drogę do wyodrębnienia się w literaturze powieściowej prozy psychologicznej. Za twórcę polskiej powieści psychologicznej uważa jednak autor dopiero Ludwika Szymanera.

BP/48/18

I.J.